

Ad-Soyad :

Numara :

Cevap Anahtarı

Lineer Cebir I Bütünleme Sınavı Soruları

03.02.2024

NOT : Süre 90 dakikadır. Cevaplarınızı ayrıntılı biçimde yazınız. Sınıfta öğretilmeyen yöntemler kabul edilmez. Başarılar dileriz.

1) Aşağıdaki ifadelerin yanına doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

(D) Lineer bağımlı bir kümeyi kapsayan her küme lineer bağımlıdır (4 p).

(Y) Rasyonel sayılar kümesi reel sayılar cismi üzerinde vektör uzayıdır (4 p).

(D) Uzayda orijinden geçen her düzlem $\mathbb{R}^3$ ün bir alt vektör uzayıdır (4 p).

(D) Her kare matris elementer matrislerin çarpımı olarak yazılabilir (4 p).

(Y) Denk matrislerin determinantları eşittir (4 p).

2) $\{u, v, w\}$ vektör kümesi lineer bağımsız olsun. $\{u + v, u - v, u - 2v + w\}$ vektör kümesinin de lineer bağımsız olduğunu gösteriniz (20 p).

3) A nxn lik bir reel matris olsun. nx1 lik bütün X matrisleri için $AX=0$ ise A nın sıfır matrisi olduğunu gösteriniz (10 p).

4) $\det \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{bmatrix} = 6$ ise aşağıdaki determinantları **determinant açılımı yapmadan**

hesaplayınız (20 p).

a) $\det \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \\ b_1 + c_1 & b_2 + c_2 & b_3 + c_3 \end{bmatrix}$

b) $\det \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & \frac{1}{2}a_3 \\ b_1 & b_2 & \frac{1}{2}b_3 \\ 4a_1 - 2c_1 & 4a_2 - 2c_2 & 2a_3 - c_3 \end{bmatrix}$

5) $V = \{(a, b, c, d) : b - 2c + d = 0\}$ ve $W = \{(a, b, c, d) : a = d, b = 2c\} \mathbb{R}^4$ uzayının iki alt vektör uzayı olsun. $V \cap W$ alt vektör uzayının bir bazını bulunuz (20 p).

6) V, n - boyutlu bir vektör uzayı, U ise V nin bir alt vektör uzayı olsun. $\text{boy}U = \text{boy}V$ ise $U=V$ olduğunu gösteriniz (10 p).

Lineer Cebir I Bütünleme Cevap Anahtarı

2) $c_1(u+v) + c_2(u-v) + c_3(u-2v+w) = \vec{0}$ iken $c_1 = c_2 = c_3 = ? 0$ mı?

$$(c_1 + c_2 + c_3)u + (c_1 - c_2 - 2c_3)v + c_3w = \vec{0}$$

u, v, w lineer bağımsız olduğundan

$$c_3 = 0$$

$$c_1 + c_2 + c_3 = 0 \Rightarrow c_1 + c_2 = 0$$

$$c_1 - c_2 - 2c_3 = 0 \Rightarrow \underline{c_1 - c_2 = 0}$$

$$2c_1 = 0$$

$$c_1 = 0$$

$$c_2 = 0$$

0 halde $\{u+v, u-v, u-2v+w\}$

lineer bağımsızdır

3) $A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$ olsun.

$X = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}$ için $AX = \begin{bmatrix} a_{11} \\ a_{21} \\ \vdots \\ a_{n1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}$

olup A matrisinin 1. sütunu 0 olarak bulunur.

$X = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}$ için $AX = \begin{bmatrix} a_{12} \\ a_{22} \\ \vdots \\ a_{n2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}$

olup A matrisinin 2. sütunu da 0 olarak bulunur.

$\vdots$
 $X = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ \vdots \\ 1 \end{bmatrix}$ için $AX = \begin{bmatrix} a_{1n} \\ \vdots \\ a_{nn} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}$

olup A matrisinin n. sütunu da 0 olarak bulunur.

0 halde A matrisi sıfır matrisidir.

4) a) $\det \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \end{bmatrix} = -\det \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{bmatrix} = -\det \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{bmatrix} = -b \quad \#$

iki satır yer değiştirel
determinantın işareti değişir

iki satır aynı
olduğu için
determinant 0

b) $\begin{vmatrix} a_1 & a_2 & \frac{1}{2}a_3 \\ b_1 & b_2 & \frac{1}{2}b_3 \\ 4a_1-2c_1 & 4a_2-2c_2 & 2a_3-c_3 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a_1 & a_2 & \frac{1}{2}a_3 \\ b_1 & b_2 & \frac{1}{2}b_3 \\ 4a_1 & 4a_2 & 2a_3 \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a_1 & a_2 & \frac{1}{2}a_3 \\ b_1 & b_2 & \frac{1}{2}b_3 \\ -2c_1 & -2c_2 & -c_3 \end{vmatrix}$

$= 4 \cdot \frac{1}{2} \begin{vmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ a_1 & a_2 & a_3 \end{vmatrix} + (-2) \cdot \frac{1}{2} \begin{vmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{vmatrix} = -2 \cdot \frac{1}{2} \cdot b = -b \quad \#$

iki satır aynı
olduğu için 0

$$5) \quad V = \{(a, b, c, d) : b - 2c + d = 0\}$$

$$W = \{(a, b, c, d) : a = d, b = 2c\} \Rightarrow V \cap W = \{(a, b, c, d) : b - 2c + d = 0, a = d, b = 2c\}$$

$$(a, b, c, d) = (0, 2c, c, 0)$$

$$\begin{matrix} \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 0 & 2c & c & 0 \end{matrix}$$

$$(a, b, c, d) = c(0, 2, 1, 0)$$

$$\begin{matrix} b - 2c + d = 0 \\ \downarrow \\ 2c \end{matrix}$$

$$2c - 2c + d = 0 \Rightarrow \boxed{d = 0}$$

$$\boxed{a = 0}$$

olup $U \cap W = \text{sp} \{(0, 2, 1, 0)\}$ dir.

Ayrıca $(0, 2, 1, 0) \neq (0, 0, 0, 0)$ olduğundan $\{(0, 2, 1, 0)\}$

lineer bağımsızdır

6) U, V nin alt vektör uzayı olduğundan UCV olduğu

anılır. VCU olduğunu göstermeye çalışalım.

$\{\alpha_1, \dots, \alpha_n\}$ U nun bir bazı olsun. $\dim U = \dim V = n$ olduğunda

U nun bir bazı V nin de bir bazıdır. O halde $x \in V$ alırsak

x i U uzayının baz elemanları cinsinden yazabiliriz.

$x = a_1\alpha_1 + \dots + a_n\alpha_n$ şeklinde yazabiliriz.

Baz vektörleri U nun bir elemanı olduğu için x , U nun elemanların

lineer birleşimi şeklinde yazılmış olur. O halde $x \in U$ olur.

Yani $x \in V$ alındığında $x \in U$ olduğu görüldü. Yani VCU elde edilir. VCU ve UCV olduğuna göre $U = V$ bulunur.